

Hrad Pecka

Kraj: Královéhradecký

Okres: Jičín

GPS souřadnice: 50.478947N, 15.604504E

Adresa URL: www.hradpecka.eu

Malebná silueta hradu Pecka dominuje vrchu nad stejnojmenným městysem, v krajině mezi Novou Pakou a Zvičinou. Hradu se také říká "perla Podkrkonoší". O přesném založení hradu Pecka chybí věrohodné materiály, ale předpokládá se, že ho založil před rokem 1322 Budivoj z Pecky, nebo někdo z rodu Vartenberků. Každopádně v písemnostech nalezneme zmínku z roku 1322, kde se píše o majiteli Budivoje z Pecky – ten náležel do rodu pánů z Železnice. Páni z Železnice vlastnili hrad až do roku 1475. K dalším majitelům patřili páni z Hořic (1475–1515), Škopkové z Bílých Otradovic (1543–1604), Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic (1604–1621), Albrecht z Valdštejna (1624–1627), řád mnichů kartuziánů (1627–1782) a páni z Trautmanndorfu (1824–1921).

Na začátku 14. století vzniklo gotické jádro s dostatečným pohodlím k bydlení s ochrannou zdí o šířce 4,5 m. Opevnění doplňoval parkán s valem a hlubokým příkopem. Starý palác se rozšířil, tím pádem původní nádvoří se zmenšilo. Do vnitřní části hradu se muselo po padacím mostě přes příkop. V hradbě byla vybudována i branka pro pěší návštěvníky. Sklepení pod věží sloužilo jako vězení. Na hradu byla 30 m hluboká studna.

Škopkové z Bílých Otradovic pokračovali ve druhé polovině 16. století s přestavbou v duchu renesance. Nároky velmožů však nešly moc dobře uskutečnit vzhledem k malému prostoru ve stísněném středověkém hradu. Z tohoto důvodu se postavily budovy vně hradeb – na parkánech. Prostor mezi dvěma věžemi vyplnil škopkovský palác s arkádami a bohatým sgrafitovým zdobením – dnes pouze zbytky základových zdí.

Koncem 16. století se stavěl čtvrtý palác v západní hradební zdi dvoupatrová budova s psaníčkovými sgrafity zdobenými zdi byla dokončena za Kryštofa Haranta, proto se nazývá „harantovský palác". Ten je do současnosti nejzachovalejší částí a vy můžete hradní dominantu vidět z dálky od západu. Dnes naleznete sgrafitové segmenty a také původní renesanční krb.

Nejvýznamnější majitel hradu Pecka byl Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic. V době jeho života byl hrad Pecka skutečně pohodlným sídlem. Interiéry renesančního kavalíra, vzdělaného a schopného muže obsahovaly knihovnu a hudební nástroje. Kryštof Harant byl známý svou vášní pro cestování, literaturu a hudbu.

Dalším majitelem hradu byl Albrecht z Valdštejna, který jej daroval mnichům kartuziánské řehole, sídlících ve Valdicích u Jičína. Na Pecke došlo k několika stavebním úpravám pro potřeby mnichů a převora – vysoká kulatá věž byla snížena (1662), kamenný most se třemi oblouky nahradil padací most (1710). Roku 1782 byl klášter a řád kartuziánů zrušen a majitelem se stává náboženský fond. O hrad Pecku ale není zájem a ten pustne a je devastován. Roku 1824 sice panství zakoupil Ferdinand z Trautmannsdorfu, ale o záchranu neměl zájem. Navíc požár města v roce 1830 zasáhl i hrad a ten vyhořel. Roku 1834 došlo ke stržení arkád škopkovského paláce. Posléze se Pecka jen více propadala do stavu zříceniny, což se změnilo až v roce 1940, kdy se prováděly zabezpečovací práce, aby zabránily

úplnému sesutí stavby.

V majetku města Pecka je hrad od roku 1921. Další restaurátorské práce proběhly po roce 1960. Harantovský palác získal zastřešení a mohla být zde umístěna hlavní expozice hradu. Jako turistický cíl s prohlídkovou trasou slouží hrad Pecka od roku 1968. Hradní sklepení bylo zpřístupněno v roce 1993 a konají se zde různé výstavy.

Na prohlídkových trasách A a B máte možnost se podívat do sedmi místností v interiéru, na mučírnu a sklepení. Vše najdete v Harantovském paláci. První a druhé patro obsahuje expozice zaměřené na dějiny hradu a život a dílo majitele Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdržic. Také si zde připomenete renesanci a rané baroko. V jedné z místností si přiblížíte poznání života venkovských lidí v Podkrkonoší díky expozici zaměřené také na zpracování lnu. Vybavení interiéru je inspirováno zachovaným popisem pracovny Kryštofa Haranta. Uvidíte tady renesanční nábytek, dobové nástroje, mezi nimi i klavichord (předchůdce klavíru). Ve druhé místnosti je zřízena renesanční obrazárna s portrétem španělské královny Markéty Rakouské. Bývalý rytířský sál s výstavou sakrálního umění dnes slouží jako koncertní a oddací síň. Zajímavá je v sedmé místnosti opona peckovského spolku divadelních ochotníků Tyl z roku 1876. Dále vás bude zajímat černá kuchyně s funkčním renesančním krbem a ukázka melodií sto let starého orchestrionu.

